

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Sexagesimussextus ar. co[n]tra illos q[ui] voca[n]t ecclesia[m]
meretrice[m]. Laus multiplex eccl[es]ie sct[...] dei: Et de multiplicib[us]
figuris per quas p[ro]prie figuratur: Et de eius multiplici ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

consortia. vñ. q. s. hoc. ver. hincidē. H̄c Paul. ad Cor. v. Scripti robis in epistola: nō cōmīscāmī fōnicār̄: nō vñp fōnicār̄ huius mūdi aut rāprosib⁹: aut au- ris: aut idolis seruētib⁹: alioqñ debuerat de hoc mun- do em̄. d. Aug. No em̄ pñr boies in hoc mūdo nisi cū talibus vñre. vñ cosequēter adiungit ap̄ls. Nūc autē scri- pi vobis non cōmīsc̄r̄ fōnicār̄: s. q̄s aut frater noīa fōnicāt̄: aut avarus tc. q. d. qñ p̄ ih̄s petis exōcār̄ est: tunc est vitandus. hec ponuntur. q. q. mult.

Articulus. lxxv.

Bia satis late con- tra schismatics sum locutus: q̄ marime tē- pore dñi pape Jo. xiiii. in qđ perueni tēpū- dāmabiliter inundarit: mī cū aliquo episo- go superior ad vñ sancrā marie ecclēsā cui cap̄ legit̄ mū dic̄t̄ dñs dñs summus pōt̄ifer extit̄: addēdo multa vñlia & necessaria redēamus. Et sub istius ecclēsie vñice p̄ predicti eī cap̄itis fūni obediēt̄ manēamus: et ibi sumo vñ ecclēsā coiter esse scimus. xxiij. q. i. schismatis catholicis & Job. In mō nūdulo mortuamur. Job p̄t̄. Nō canus de domo in domū. Luc. x. xxiiij. q. i. que di- gñio. nō trām̄gremus ut passeres impudici in mōte. p̄. nō circuferam omnī vñto doctrinē contra ap̄lin. Ep̄be. iiiij. Reg. xiiij. t. xvij. Reg. i. Reuerētā facit David sa- crevñcti est peccet inactus. i. q. i. sacramēta. Sacramē- ta nō peccat̄: et si eorū collarē: es faciōt̄ os esse ptingat̄. vñ plena in psalmā parte isti⁹ operis dictum est in. viiiij. t. i. eī. ar. vñde scelerati ministri virtute diuina ea cōfūr̄: tñd̄ suā: et ideo virtutē suā nō perdūt̄ collara p̄ malos: q̄: chil- sus cui⁹ potētia cōfūr̄t̄ summe bon⁹ est. p̄. xvij. q̄m bon⁹ est tu. q̄ q̄ solus est bon⁹. Mar. xij. Luc. xvij. Et nūt̄ hoc esset̄ semper in dubio sacramēta recipēr̄: et sine fidē nēlēt̄es q̄ sunt boni vel mali talium collatorēs: et sic ecclēsia chilūt̄e cōfūr̄t̄ curata. Mar. ix. Luc. viij. Mar. v. ecclēsia c̄ gēb̄: p̄t̄is sanguine: q̄ sanguis sanguinē tetis- git. s. in Dñe. iiiij. Et illud. Qui nō c̄ sanguinib⁹. Jo. i. per pa- sionē chilūt̄: q̄ est fūmbia vestimēt̄ eius: curata. S̄on speculās: ecclēsia firma sicue mōs son. p̄. xxiij. que adhuc in enigmate speculat̄. s. ad Lox. xiiij. Hierlm. Apoc. xij. p̄. xix. Hierlm. q̄ edificat̄ vñ ciuitas. Pacificata. q̄ sic inter- pretat̄ Hierlm. q̄: per mortē chilūt̄ reconciliat̄: parfacta est. Colof. ii. Ep̄be. ii. Lintēn ostēlūm Pet̄o. Act. i. ecclēsia in qua sunt volatilia cōplētā boni: et quadrupeda serpē- tia. mali. i. q. i. nolite. Bethleem. dom⁹ panis viui. Jo. vi. et in qua cōfēr̄t̄ panis viuius. de cōse. dist. ii. oia. Berha- nia: q̄ sponso obediēs: et q̄ extra cōde non obediēt̄. Ixij. si qui. ar. xiiij. q. i. ver. sana. Cenaculum grande. Mar. xiiij. q̄ in ecclēsia censē bōnica manducat̄. s. ad Lox. vi. xiiij. q. i. q̄ et sola. S̄on de charitate. Bernar. Qui h̄z charita- tē magnis est. t. co. Pauli ad Cor. in hōmōs dilatata est. s. ad Lox. vi. Stratū humilitate. iii. Reg. iiiij. Pauimēnum domus tēt̄ Salomon auro. t. p̄. xvij. Adhēsit pauimē- tō aia mea. Ettra hoc cenaculū agnus dei nō comeditur. prealle. c. q̄: nec chilūt̄ copus cū fructu cōficitur. xiiij. q. i. schisma. Nec aia a p̄cō laudat̄. xiiij. q. i. quicūq. Nec vera par daf̄ aut relinquitur: q̄ extra ecclēsia vera par non est. xiiij. q. i. q̄ cōtra. Nec fons sacramentalis cū effectu bñdīc- tur. i. q. i. maledicā. Nec Joan. grāta supia pecus iefures cibūt̄ quia gratia spūsancti extra ecclēsia nō datur. xiiij. q. i. q̄ si aut̄. Nec fernō chilūt̄ proficit̄: q̄ margarita verba dei p̄dōc̄s non p̄oicit̄. Nec panis filioz dei datur cani- bus. q. i. q. i. nolite. Mar. xv. Nec vera dilectio est: q̄ extra ecclēsia amor spūsancti nō est. p̄cō. q. i. aut̄. Nec lacrūca- ri agrestis cōmestio. s. p̄cō. q̄ vera cōtritio. p̄cō. q. i. quicūq. Nec panis azymoz puritat̄: t̄ sinceritat̄ cibatio. s. ad Lox. v. Nec vera discipulorū vñlo. Nec paraclet̄ p̄missio nec re- ceptio. Act. ii. t̄ pal. q. i. s. fātē. Predigā in cānaculo celebra- ta sunt. Jo. viij. t̄ taliq̄ er eis i die tene fūr̄. Ista est ecclēsia ista fedēris arca de qua. s. dixi. cōtīmē tabulae legis: q̄ ad literā extra ecclēsia hōdī marie verascēt̄ nō est: nec dei cognitio. xiiij. q. i. q̄cūq. H̄ester decora nīmis. H̄ester labōndit̄: a conturbatione hoīm. p̄. xix. que sponsus Abūrū bearū chilūt̄ fecit ad mām quā pplo suo im- p̄tar̄. H̄ester pen. t̄ vñli. c. t̄ de pe. dist. i. fleat̄. P̄adētissima Abigail. Abigail patris mei deitas interpretat̄: q̄ pater

Liber I.

ecclie deus est in canti. Moysi. Nāquid nō ipse est pater tuus: que David flexit ad misam contra Nabat. Nabat interpretat scādalu vel scādalizāg; insipiet vel insipietia: virū ihūlū. virū Belial iatū. i. Reg. xv. David autē manu fortis chūstū forē designat. Nabat pētō: q. ois pētō stultus et filius Belial diabolus. usq; iugō alios scādalu zāo. Aug. Malī scādalu sunt ecclie. De scādalizātib;. ex de no. ope. nū. c. Petri nauicula. Lūc. v. trū. q. i. nō turba. q. i. mare. i. in cuius fide mare trāfimus huius seculi. Heb. et firma in spē clavis et ligno crucis dñice: titubans et turbata ppter Jūdā pētō: desigantē malos. trū. q. i. quodēcū. in s. et pētō: que in ea nauigat. ut pāl. c. nō turba. et. s. q. iii. turbat nauicula. Et Mar. xiiij. vbi Aug. de verbis dñi. In vno aut̄ aplo. i. Perro i. ordine apostolus pmo et pēciplio in quo figurabat ecclia: virtū gen⁹ significā dū fuit. I. firmi in hoc et sup aquas ambulauit: et infirmi in hoc et dubitauit. i. et vniuersi cupiditas tempestas est. Amas deū: ambulas supra mare; sub pedib; suis est secu lirimo. Amas seculi: abo: bert: s. quā fluctuat cupiditate co: tū: vtrīcas cupiditate tua inuoca chūstū diuinitatē. hec etia scripsi. S. v. ar. ver. iet̄ Aug. Timphat etiā hec nauicula ppter vētu rētationū eoz qui in ea nauigāt. nā vnaueq; rētatio vētus validus est. fin Grego. Sagena pētinalos et bonos pisces habens. Mar. xiiij. q. viij. c. i. in s. Area eius trūfūs gran⁹ paleas. p. c. s. de. q. vi. iiii. est vniuersa. q. i. multi. Dēllis ei. habēs trūfū et xiania. Mar. xiiij. q. i. iiii. nolite. Quile eius. Joā. x. et de bap. licet. habēs unes ferates: bonos fructum facētes: et steriles malos fructu carētes: et in ignē mētēdos sicur arbo: sine fructu. Mar. viij. et de dec. qm̄is. et Luce. xiiij. vbi loquif de fūlnea fructū non faciente. ibi: succide illa. vbi Greg. Eū magno timo: et audiendū est qđ dicit. succide ilā: ut quid terra occupat: vnuquisq; em iurta modū suū. s. inquantū locū vīc presentis tenet: si fructū boni op̄is nō exhibet: velut infructuosa arbo: terra occupatqua in eo loco in quo ipse est: alīs operandi occasione negat. illa ter etiam hoc ouile agnos puros bonos: et hedos pecunios malos et olidos. glos. super Mar. xiv. in ver. hedos. Sed vnu ouile: et vnu pastor. vrpal. c. licet. Domus eius habēs: et ala aurea et sc̄illia. q. i. ad Timo. ii. trū. q. iiii. q. fin. charitate ferentes et amore carētes: vel nō pseuerātes: vt vas sc̄ille fragile. Cella vinaria. L. an. ii. habēs vnu defētatu elector: copiacionis. p̄s. lit. Potastis nos vnu cōputrionis et deuotioz. Jo. ii. et acerū imploy odij et iudicē: de quo dāt dño bibere. Jo. xii. Cathedra ei. Mat. xiiij. q. i. mult. i. q. i. nō quales. Dīc. Dīlecti dīscipuli pos̄ adūtū chūstū super carēdā ecclie: q. est cathedra thūlli. Cathedra inquit iudicās inter lepiā et lepiā. Lœu. xiiij. tr. di. q. i. de pe. di. i. D̄ ex his. et qui si. fin. legi. per venereabilē. S̄. rōnibus. Scala iacob. Ben. xviij. p̄ quā et in qua ascēdūt boies in celū: angelici cōtēplāto: et descedūt in ea ministrādo: q. in ista ecclie habitat Maria cōtēplando ad pedes dñis. Mar. xiiij. sibi ministrādo. Lūc. p. ex de res. nu. mī. q. ne putes. Arca Noe eleuata sup aquas diluuij tribulatioz: nec submerita: s. saluū receptos in ea. Ben. viij. et viij. xviij. q. i. qm̄. Ista est ergo il la sancta ecclie militis recipiēs bonus et malos: que in terra sita inter celū et terrā est. xiiij. q. iiii. hec autē: que et regnum celō vocat. Mat. xviij. q. in ea et per ea iut ad cēlō. q. i. chūstū in ea habitat in sanctis. q. p̄s. xiiij. Lūc. autē noī san in sancto habens: et q. sunt celū alti virtutē dignitate: mūci intel. et sanctitate: vī. Mat. vi. Pater n̄r qui es in celis. i. in ligatur. sanctis. et Celi. i. sancti. Iuarrā gloriā dei. p̄s. xviij. Unde et Aug. de sermone dñi in monte. Lūc. es in celis. i. in sanctis et iustis: nō em spatio locoz cōtēplēt̄ deus: q. celū et terrā implet. Dīcere. xiiij. et excelsio: celo est. Job. xii. s. sicur terra appellata est peccato: cui dīctū est Ben. iij. Terra ea (als puluis) er in terrā ibis. sic celū iustus econtrario dici potest. Recēte ergo dīctū qui es in celo. i. qui es in sanctis. Ista est illa sancta ecclie figurata et descripta Ezechiel.

p̄s. Aqua de latere chūstū manatē lota in sacramento baptisim. et de cele. mis. in quadā. Eius sanguine decorata et inuidata. et in elemē. sacro sancte. de sum. trini. Oeo bala mato gratie spūalis in sacramēto confirmationis vñca. et de sacra vnc. c. vñco. de cose. dīst. v. in p̄miss. v. c. Discoloci bus. i. varietate virtutū inducta. p̄s. xiiij. Adstitit regina. ecclie in vestīe deaurata circumdata varietate. s. dīst. s. recto. Un̄ Ep̄o. xvij. in veste Baron erant quatuor colores. I. hyacintbus. purpura. coccin. et byssus: in quibus pudicitia. iustitia. fortitudine et temperatia designantur: quid virtus nūb̄ est in vita hoībus. Sap. viii. Vestita inquam hyacintho cōtēplationis et deuotioz: purpura vñce paliōnis: coccin. dilectionis et scriptioz. Lasciata hyacin tho. I. exēplis partu p̄cedētū munitor. gressibus operi: ruyt celo portius in herēat q. terrā tangere videant. quā duo calciamēta sunt fideliter agere: et fortiter tolerare. Lincta byssu. i. continēte et pudicitia cingulo: quo sensus exteriores et morū intērios valeat cohibere. C. V de cingulo Paulus Ep̄he. vj. ibi. State ergo succincti libos vestros in veritate. Et primo cingitur ecclie zona pellis: cea: que est carnis mortificatio. hac accincti sunt Delias. iij. Reg. i. Baptista. Mat. iii. Lūc. iii. Mar. i. vñ Heda. ibi. Zona autē pellicea qua accinctus erat Joānes et Delias mortificationis indicū est. Et ibi Heda. In sona pellicea pauperes mundi mortui signantur. Itē Heda. Zona nam pellicea habebat circa lumbos: quia carne suam oscitit cum vītis et concupiscentijs. Gal. v. Secō zona iustitiae que est exercitū boni operis. Et ibi Elsa. Et licta cingulum lumborum eius. Tertio cingulo fortitudinis: vt p̄miss. moribus fortiter resistam. Prouer. viii. Et cingi fo: mūtūne lumbos suos. Quarto cingulo humilitatis. hoc est lumen quo dñs erat accinctus quā lauit p̄ des dīscipulor. Jo. xiiij. xviij. q. i. q. digno. Induta subi libus. i. extenuatione co: poris: que optimā vestis est contra feruorem etatis. s. libidinis incūntia. Designata est Ben. xviij. per terifrum qđ assumpt. Thamar deposita vestibus viduitatis. Et en̄ terifru vestis mulieris te nulluma vīsu perua: estati idonea. terias em̄ vestis dīcti tur. Dīnamēto ornata. i. gloria crucis. q. sicut in Aug. crucifixia est in pena: manet in gloria. de locis suppliciis transit ad frontes imperator. Armillis in manus ad natā. i. virtute bone operationis. Et que circa collumina: intelligētū diuinū sermonis. In auribus redimētū et circulis. circuli sunt sacra scriptura. inaures in aurib; dīpēdērēs. obedientia in indiscreta. i. in distincta. xiiij. q. i. qd̄ ali patur. q. i. q. iii. quid ergo. Lōsonara corona decora que datur vīctori⁹. ad Lō. x. i. In capite. i. glorie celestis in mente. et de sacra vnc. c. vñco. quādūmōdū corona caret p̄; incipio et fine. Dīnata etiā auro sapiētē et argento eloquētū. vestita byssu. cōdōe innoētē. et polymyto. i. dīcūtū p̄cep̄oz. et multis colorib; dīverſitate cōfīlio. Sūmila et oleo et melle referita. i. sacramētū eucaristie in quo sunt tres subflātie. Sūmila ē chūstū caro mūdissima. mū. q. ep̄s. de p̄ce. dī. q. chūstū panis est. Oleū. sc̄illū. et aia omni gratia plena: et donis spūlanci. de p̄c. dī. q. hoc est. et. c. in calice. Mel. ineffab̄. et dulcedo diuinitatis. de cōf̄e. dī. q. sicut verus. Eccl. xiiij. Spiritus mei sup̄ mel dulcis. De his tribus propheta loquuntur ecclie. Ezechiel. iis. xviij. Similam et oleum et mel comedisti: et decora ūtra es vehementer.

Sta ergo ecclie sic decorata et laudata: et etiā figurata et descripta antiqua p̄p̄ensis. maxime ab isto Ezech. xv. c. a quo trahi vīda p̄ prime posita: infernū cācellaria: no et me rem. reffero me ad p̄miss. q. p̄c. Sed vīc agni legitime de p̄p̄ata: i. quo mīmonio ecclie sunt duos caput et mēbris in uno co: p̄ce. Un̄ Roma. xii. multi vnu corpū sum⁹. et de sum. tri. c. iij. S. rōnus. Ep̄he. v. sacramētū hoc magnū: ego dico in chūstū et ecclia. xviij. dī. a cutis. et de biga. debituū. quod significatum est Iudicium. xiiij.

tive ordinati. ex deo q̄ fur. o. re. Per saltū p̄moti. ex eo. t̄ clamdeſtine cōtrahētes. ex de clamdeſtine. v̄roſtibus cōtrahētes. ex de eo q̄ dux. in ma. c. penul. Sponſas frātrū invocat̄ ducētes. ex de ſponſam. Lū affinib⁹ & colanguinib⁹ ſomicates. ex de eo q̄ cogno. cōfan. xxi. q. iii. t. v. Lū iudeis mulieribus & faraenis vel q̄ duſcūtālis extra fidē ſe cōmifcentes. xviij. q. i. caue. T̄ ē poſte interdicto ab ecclia m̄ptias celeb̄tates. ex de ma. cōtract. 3 inter. Semel in anno nō cōfitemiſta & nō cōmunicat̄ ea. ex de pe. t̄ re. ois. T̄ ep̄o interdictio & corā ex cōmuniſta & interdictis ſuſpiciſ ab officiis publicis celeb̄tates ex de ep̄o. t̄ re. tanta. & ex de p̄mū. eponū. lī. vi. P̄xatorū ſen-terias no ſeruātes. q. i. iii. Exco carie & rebellātib⁹ ecclie & fidei auxiliū cōſiliū vel fauo. ē dātes. vel eis cōmunicat̄ ea. xciij. di. ſi inimic⁹. l. q. i. ſiquis inq̄t. ex de ſen. ex. nuper. Paſta no ſeruātes. ex de pac. Idē de p̄miflōbiſ. Thoz maculant̄ ſe. xciij. q. i. iii. o. go. t. c. in eo. Ettra vas ſeuen p̄ſcidentes ſicut Onas fili⁹. Jude vñ propter hoc p̄uſſit Onam oſa eo q̄ p̄ren. d̄cetabiliſ ſecifet. xciij. xviij. Ilz liuie vel impudice ſe vel alios rangētes. xxiij. q. iii. m̄reſtrices. xxiij. q. v. nec ſolo. Poff. p̄miflōbiſ cotinentia ad inſucon in rūmōto. Mūtētes. xviij. q. ii. ſi vir & ypo. Debiti cōiugii denegātes. ea. cā. t. q. ſi tu. Sinc religione ſe cōiu-geſ diuindētes. xviij. q. i. ii. h. ſi. ſin. ſelicita reciprocā coniu-geſ cauia peregrinationis vel alia diu abſentēs. ex de cō-ju-geſ lepro. c. i. P̄terēti filiū nō procreandoi matr̄ monio no ſtētes. xxiij. q. ii. o. F̄ſcinaroſia aur maleſic̄ ci maleſicio remouētes. ar. xciij. q. i. ſiquis ad te. Poff. voſ-ru cōtrahētes. ex qui derti. velvo. P̄ſbyri cū peccato moſiali celeb̄tates ſevel cōſcantēs. de con. di. ii. quotidie. ea. di. qui ſclerare. Bifūcia recipiētes & nō ecclia ſiſciantes. xciij. di. cos. Decimas & iura ecclia ſiſcianta ſolūtēres ex de dec. xvi. q. i. decime. Penitētias rūpentes. de pe. di. v. cōſideret. Recidivātes. de pe. di. iii. irroſ. t. c. ille. Po-terēti reddere aliena & nō redētes. xxiij. q. v. ſi res. Preſ-lati & epi de relatis paupērib⁹ quartā recipiētes no. ex de ſepul. c. q. Clerici colluctat̄. ex de iuu. ec. non min⁹. & aduertit. Pao literis ordinat̄ ſiſciantiſ. beneficiarii. abſo-lutōi. cōfirmato. i. ſeſcato. ū. quo uincūq̄ clerico. ū. p̄muonendoi in fraudem iuris ſinuacis condēna-tia. magna p̄cia per notario. ſuos aut cancellarioſ aut offiſeſ recipiētes. l. q. ii. nullus. ex de ſimo. c. i. Prelati cōdēnatiōneſ pecuniaris & cōpoſitioneſ imburſanteſ. legit & no. ex de pe. c. i. Adulatores. ſeruitiobus et conſanguinib⁹ ſuis & alijs p̄cibus carnalib⁹ aliquo. in di-gius bifūcia ſcōrētes. ex v̄ ec. bene. c. j. q. ſum. nō nullū. Iudicā & tentat̄ iuſtas vel in iuſtas vendētes. l. q. vi. venales. q. i. q. ii. nō licet. Expeſas p̄pōfias & ſuperfluas & curiolas in equis familiā. t̄ v̄ ſtib⁹ & ſupellecib⁹ cibis & edificiis marini clericis facientes. & de paupērib⁹ parū vel n̄p̄lū curat̄. p. i. q. q. iii. q. ii. gloria. Huertas & di-uisiōnō facientes & nutrientes. ex de treu. & pa. Sacerdos-tes & clericis raro aut nūq̄ celebiantes. aut p̄dicantes. aut ſp̄mi p̄pter lucrū epale ſiſciantis exercētes. ex de cele. miſdolenteſ. vii. q. i. ſicut vir. Parū aur n̄p̄lū di. aiabū ſubditōnū curat̄. viii. q. ſunt in ecclia. xxiij. q. iii. tres p̄ ſonag. Pe timore p̄cio vel amore no corigētes. xliij. diſ. ephelia. d. l. q. diacon⁹. ex de offi. o. ad rep̄imēdām. t. c. licet. Lūm̄ prelati viuariſti vel eouū heredibus couenient-ies & liberos eouū recipiētes. & nūq̄ aliquid illis qui ſol-uerū viuariſ ſuſtinentes. ex de viſu. cum tu. Prelati ſe ab eouū ecclia ſuſtinentes abſeſ. cauia legitima. ex de vo-ero. redēp. magne. vii. q. i. ſicut vir.

Articulus. levij.

A

Rediti flagitiosi

coū ſomiles q̄ ſomicant in adiumentionis
bus ſuſi ſunt illi per q̄ ſiſcianta ecclia
dei & ſponſus christ⁹ ſuſi diſfamāt. & ab inſi-
diibus ſomicaria appellat. Sed ſi in toro mūdo non niſi